

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 26. novembrī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2018/0170 (COD)

10008/20
ADD 1

GAF 35
FIN 520
CODEC 705

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTA PROJEKTS

Temats: Padomes nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar kuru groza Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 attiecībā uz sadarbību ar Eiropas Prokuratūru un Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai izmeklēšanas efektivitāti
– Padomes paskaidrojuma raksta projekts

I. IEVADS

1. Komisija 2018. gada 23. maijā Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedza priekšlikumu grozīt Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), attiecībā uz sadarbību ar Eiropas Prokuratūru un *OLAF* izmeklēšanas efektivitāti (*OLAF* regula). Priekšlikuma pamatā ir LESD 325. pants (parastā likumdošanas procedūra).
2. Revīzijas palāta 2018. gada 15. novembrī sniedza atzinumu Nr. 8/2018 ¹.
3. Eiropas Parlaments 2019. gada 16. aprīlī pieņēma normatīvo rezolūciju nostājai pirmajā lasījumā ². Minētā rezolūcija, kurā ietverti 140 grozījumi, balstās uz Budžeta kontroles komitejas ziņojumu un Juridiskās komitejas un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumiem.
4. Krāpniecības apkarošanas darba grupa minēto dosjē ir apspriedusi vairākās sanāksmēs laikā no 2018. gada jūnija līdz 2019. gada maijam. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2019. gada 12. jūnijā pieņēma pilnvarojumu sākt sarunas ar Eiropas Parlamentu ³.
5. Kopš 2019. gada novembra ar Eiropas Parlamentu ir notikušas vairākas tehniskas sanāksmes – gan fiziskā, gan virtuālā veidā, un tajās tika atrisināti daudzi jautājumi. Vienošanās par kompromisa tekstiem un principiāliem jautājumiem panāca politiskā dialogā 26. jūnijā, un tam sekoja precizējumi vēl dažās tehniskākās sanāksmēs jūlijā.
6. Pastāvīgo pārstāvju komiteja galīgo kompromisa tekstu apstiprināja 2020. gada 30. septembrī ⁴.

¹ OV C 42, 1.2.2019., 1. lpp.

² Dok. 8570/19.

³ Dok. 10095/19.

⁴ Dok. 11108/20 + ADD1 + COR 1.

II. MĒRKIS

7. Šā priekšlikuma galvenais mērķis ir pielāgot *OLAF* regulu tā, lai nodrošinātu netraucētu sadarbību starp *OLAF* un Eiropas Prokuratūru (*EPPO*), kuras darbību paredzēts sākt 2021. gada sākumā. Turklāt priekšlikuma mērķis ir novērst tādas galvenos *OLAF* izmeklēšanas efektivitātes trūkumus kā piekļuves trūkums bankas konta darījumiem, *OLAF* ziņojumu un ieteikumu pieņemamību valstu tiesvedībā, ka arī precizēt dažus procesuālos noteikumus.

III. PADOMES PIRMĀ LASĪJUMA NOSTĀJAS ANALĪZE

A. Procedūras konteksts

8. Eiropas Parlaments un Padome risināja sarunas, lai panāktu vienošanos posmā, kad tiek apstiprināta Padomes nostāja pirmajā lasījumā ("agrīna otrā lasījuma vienošanās"). Padomes nostājas pirmajā lasījumā teksts atspoguļo kompromisa paketi, par kuru ar Komisijas atbalstu vienojušies abi likumdevēji.

B. Galveno uzlabojumu kopsavilkums

9. Turpmāk rezumēti galvenie uzlabojumi:
 - Privātas ierīces (3. panta 5. punkts un 4. panta 2. punkta a) apakšpunkts): ievērojot atbilstošas tiesiskas garantijas, *OLAF* būs piekļuve privātām ierīcēm, ciktāl tās tiek izmantotas darba nolūkos; attiecībā uz ārēju izmeklēšanu piekļuves apmērs būs tāds pats kā valsts izmeklēšanas iestādēm; attiecībā uz iekšējo izmeklēšanu ir iekļauta atsauce uz lēmumiem, kurus pieņem katra attiecīgā iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra;

- Piekļuve bankas konta darījumiem (7. panta 3., 3.a un 3.b punkts): tika rasts kompromisa formulējums, ar ko *OLAF* piekļuves tiesības tiek ierobežotas tikai līdz tām piekļuves tiesībām, kas ir valstu izmeklētājiem, kuriem ir piekļuve bankas kontiem;
- Procesuālo garantiju kontrolieris (9.a un 9.b pants): ir panākta vienošanās par neatkarīgu funkciju, kas organizatoriski ir piesaistīta Uzraudzības komitejai; kontroliera darbības joma ietver arī noteikumus, ko piemēro *OLAF* izmeklēšanai, jo īpaši par procesuālām prasībām un pamattiesībām; kontrolieris var sniegt ieteikumus *OLAF* ģenerāldirektoram;
- Piekļuve *OLAF* ziņojumiem (10. panta 3.b punkts): attiecīgajai personai ir atļauts lūgt piekļuvi *OLAF* galīgajam ziņojumam ar nosacījumu, ka attiecīgās valsts iestādes, kas veic attiecīgo valsts tiesvedību, 12 mēnešu laikā ir devušas nepārprotamu piekrišanu;
- Pierādījumu pieņemamība (11. pants): ir nostiprināta *OLAF* ziņojumu kā pierādījumu pieņemamība administratīvajā procesā un saziņa ar *OLAF* par jautājumiem, kas saistīti ar pieņemamību;
- Augstāki procesuālie standarti *OLAF* izmeklēšanai attiecībā uz atbalstu *EPPO* (12.e panta 3. punkts): Eiropas Parlaments, pamatojoties uz *OLAF* Uzraudzības komitejas atzinumu, pieprasīja, lai *OLAF* piemērotu tādus procesuālos standartus, kas ir līdzvērtīgi kriminālizmeklēšanā piemērojamajiem standartiem, ar mērķi aizsargāt attiecīgā kriminālprocesā iegūto pierādījumu pieņemamību; panāktais kompromiss *EPPO* uzliek pienākumu cieši sadarboties ar *OLAF*, lai nodrošinātu procesuālo standartu ievērošanu, nepaplašinot *OLAF* pilnvaras;

- Sadarbība starp OLAF un EPPO (12.b–12.g pants): ir panākts kompromiss, saskaņā ar kuru OLAF būs vajadzīga EPPO piekrišana, lai veiktu papildu izmeklēšanu; EPPO nav tiesību klusēt, bet tai nav pienākuma OLAF pamatot savus iebildumus;
- Uzraudzības komiteja (15. pants): tiek reglamentēta Uzraudzības komitejas piekļuve OLAF lietu materiāliem, un tādējādi ir atrisināts ilgstošais strīds starp abām struktūrām;
- Dalībvalstu iestāžu ziņojumi OLAF par pēcpasākumiem (11. un 16. pants): ir paredzēts uzlabojums, lai OLAF varētu labāk uzraudzīt savas lietas un konstatēt trūkumus.

IV. SECINĀJUMS

10. Padomes nostāja pirmajā lasījumā atbilst taisnīgam un līdzsvarotam kompromisam, kas panākts Padomes un Eiropas Parlamenta sarunās, kuras sekmēja Komisija. Ir atrisināti vairāki strīdīgi jautājumi, ņemot vērā īpaši sensitīvos jautājumus par atšķirībām valstu kriminālprocesos un Savienības dalībvalstu izmeklēšanas struktūrās. Ir panākti abi OLAF regulas grozījumu mērķi, proti, nodrošināt labu sadarbību starp OLAF un EPPO, kā arī uzlabot virkni procesuālo aspektu, tādējādi dodot OLAF iespēju veikt izmeklēšanu efektīvāk.